

MEĐUNARODNA KONVENCIJA O ZAŠTITI BILJA

(Novi prerađeni tekst koji je odobrila FAO Konferencija na svojoj 29. sjednici - studeni 1997)

UVOD

Ugovorne stranke,

- svjesne potrebe za međunarodnom suradnjom pri suzbijanju štetocinja bilja i biljnih proizvoda te sprječavanju njihova međunarodnog širenja, a posebice njihova unošenja u ugrožena područja

- prepoznajući da fitosanitarne mjere trebaju biti tehnički opravdane, razvidne i da ne smiju biti primjenjivane na takav način koji bi ih mogao pretvoriti u sredstvo svojevoljne ili neopravdane diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja, posebice u međunarodnoj trgovini

- u želji da u tom cilju osiguraju blisku suradnju pri usklađivanju mjera

- u želji da daju okvir za razvoj i primjenu usklađenih fitosanitarnih mjera te da u tu svrhu razrade međunarodne norme

- uzimajući u obzir međunarodno prihvaćena načela o zaštiti bilja, ljudskog i životinjskog zdravlja te okoliša i

- uvažavajući sporazume zaključene kao rezultat Urugvajskog kruga višestranih trgovinskih pregovora, što uključuje i Sporazum o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera

suglasile su se kako slijedi:

Članak 1.

SVRHA I ODGOVORNOST

1. U svrhu osiguravanja zajedničkog i učinkovitog djelovanja u sprječavanju širenja i uvođenja štetocinja bilja i biljnih proizvoda te promicanja odgovarajućih mjera za njihovo suzbijanje, ugovorne stranke obvezuju se da će usvojiti zakonske propise i tehničke i administrativne mjere navedene u ovoj konvenciji i dopunskim sporazumima u skladu s člankom 15.

2. Svaka ugovorna stranka prihvatit će odgovornost, bez štete za obveze prihvaćene po drugim međunarodnim sporazumima, za ispunjavanje svih zahtjeva ove konvencije na svojem teritoriju.

3. Raspodjela odgovornosti za ispunjavanje zahtjeva ove konvencije između organizacija članica FAO i njihovih država članica koje su ugovorne stranke u ovoj konvenciji, izvršit će se u skladu s njihovim nadležnostima.

4. Tamo gdje je to primjereno, ugovorne stranke mogu smatrati da odredbe ove konvencije, osim bilja i biljnih proizvoda, obuhvaćaju i mjesta za skladištenje, ambalažu, prijevozna sredstva, spremnike (kontejnere), tlo i bilo koji drugi organizam, predmet ili materijal koji može pružiti utocište ili kojim se mogu širiti štetocinje bilja, posebice ako je riječ o međunarodnom prijevozu.

Članak 2.

UPOTREBA IZRAZA

1. U svrhu ove konvencije, niže navedeni izrazi imaju ova značenja:

»Područje s malobrojnim štetocinjama bilja« - područje, bilo da se radi o cijeloj zemlji, dijelu neke zemlje ili nekoliko cijelih zemalja ili njihovih dijelova, na kojem se određena štetocinja bilja pojavljuje u malom broju te podliježe učinkovitim mjerama nadzora, subzivanja i iskorjenjivanja.

»Komisija« - Komisija za fitosanitarne mjere utemeljena sukladno članku 11.

»Ugroženo područje« - područje na kojem ekološki čimbenici olakšavaju udomaćenje štetocinja bilja čija će prisutnost na tom području imati za posljedicu gospodarski značajan gubitak.

»Udomaćenost« - trajna prisutnost štetocinje bilja, predvidiva i u budućnosti, na nekom području nakon njezina ulaska.

»Uskladene fitosanitarne mjere« - fitosanitarne mjere koje su utvrdile ugovorne stranke, a koje se temelje na međunarodnim normama.

»Međunarodne norme« - međunarodne norme utvrdene u skladu s člankom 10., točkama 1. i 2.

»Unošenje« - ulazak štetocinje bilja na neko područje što za posljedicu ima njezinu trajnu prisutnost na tom području.

»Štetocinja bilja« - bilo koja vrsta, soj ili biotip biljke, životinje ili patogenog uzročnika štetnog za bilje ili biljne proizvode.

»Analiza rizika od štetocinje bilja« - postupak vrednovanja bioloških ili drugih znanstvenih i gospodarstvenih dokaza kako bi se utvrdilo je li štetocinju potrebno staviti pod službeni nadzor te utvrdila jacinu fitosanitarnih mjera koje je protiv te

štetocinje bilja potrebno poduzeti.

»Fitosanitarna mjera« - bilo koji zakon, propis ili službeni postupak čija je svrha spriječiti prvo pojavljivanje i/ili širenje štetocinja bilja.

»Biljni proizvodi« - nepreradeni materijal biljnog podrijetla (uključujući i zrno), te oni preradeni proizvodi koji, po svojoj prirodi ili prirodi njihove prerade, mogu prouzročiti rizik od unošenja i širenja štetocinja bilja.

»Bilje« - živo bilje i njegovi dijelovi, uključujući sjeme i ostali reproduksijski materijal.

»Karantenska štetocinja bilja« - štetocinja od potencijalnog gospodarskog značaja za područje koje ugrožava, a na kojem još nije prisutna ili je prisutna, ali nije široko rasprostranjena i pod službenim je nadzorom.

»Regionalne norme« - norme utvrđene od strane regionalne organizacije za zaštitu bilja kao smjernice za članove te organizacije.

»Propisom određena jedinica« - bilo koja biljka, biljni proizvod, skladište, ambalaža, prijevozno sredstvo, spremnik (kontejner), tlo kao i bilo koji drugi organizam, predmet ili materijal koji može pružiti utocište ili kojim se mogu širiti štetocinje bilja, a za koje se smatra da zahtijevaju uvođenje fitosanitarnih mjera, posebice ako je uključen i međunarodni prijevoz.

»Propisom određena nekarantenska štetocinja bilja« - štetocinja koja nije karantenska, a čija prisutnost u bilju namijenjenom za sjetvu ili sadnju štetno djeluje na namjenu takvog bilja s gospodarsveno neprihvatljivim posljedicama, te koja je zbog toga određena propisom na teritoriju ugovorne stranke uvoznice.

»Propisom određena štetocinja bilja« - karantenska štetocinja bilja ili propisom određena nekarantenska štetocinja bilja.

»Tajnik« - Tajnik Komisije imenovan u skladu s člankom 12.

»Tehnicki opravdano« - opravdano na temelju zaključaka do kojih se došlo primjenom odgovarajuće analize rizika koji postoji u svezi sa štetocinjom ili, kada je to primjenjivo, drugo usporedivo ispitivanje i vrednovanje raspoloživih znanstvenih podataka.

2. Definicije utvrđene u ovom članku ograničene su na primjeru ove konvencije i nemaju utjecaja na definicije utvrđene u domaćim zakonima ili propisima ugovornih stranaka.

Članak 3.

ODNOS PREMA DRUGIM MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA

Ništa u ovoj konvenciji neće imati utjecaja na prava i obveze ugovornih stranaka koje imaju po drugim međunarodnim sporazumima.

Članak 4.

OPĆE ODREDBE O ORGANIZACIJSKIM UVJETIMA ZA NACIONALNU ZAŠTITU BILJA

1. Svaka će ugovorna stranka osigurati sredstva, u skladu sa svojim najboljim mogućnostima, za jednu službenu nacionalnu organizaciju za zaštitu bilja s glavnim odgovornostima utvrđenim u ovom članku.

2. Odgovornosti službene nacionalne organizacije za zaštitu bilja uključuju sljedeće:

- a) izdavanje svjedodžbi u skladu s fitosanitarnim propisima ugovorne stranke uvoznice, za pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih propisima određenih jedinica
- b) procenje i nadzor nad biljem u rastu, uključujući i uzgojne površine (između ostalog polja, nasade, rasadnike, vrtove, staklenike i laboratorije) i divlju floru, kao i nad biljem u skladištima ili u prijevozu, posebice radi izvješćivanja o prisutnosti, pojavljivanju i širenju štetocinja bilja te o njihovu suzbijanju, uključujući i izvješćivanje kako je to utvrđeno u članku 8., točka 1(a)
- c) inspekciju pošiljaka bilja i biljnih proizvoda koji se kreću u međunarodnom prometu te, kada je to odgovarajuće, inspekciju drugih propisom određenih jedinica, posebice radi sprječavanja unošenja i/ili širenja štetocinja bilja
- d) dezinfekciju i dezinfekciju pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica u međunarodnom prometu, kako bi se udovoljilo fitosanitarnim zahtjevima
- e) zaštitu ugroženih područja, te utvrđivanje, održavanje i nadzor nad područjima slobodnim od štetocinja bilja i područjima s malobrojnim štetocinjama bilja
- f) provođenje analize rizika od štetocinja bilja
- g) odgovarajućim postupcima osiguranje fitosanitarne ispravnosti pošiljke nakon izdavanja svjedodžbe, glede njezinog sadržaja, zamjene ili ponovnog pojavljivanja štetocinja bilja, sve do vremena izvoza
- h) obucavanje i unapređivanje znanja osoblja.

3. Svaka će ugovorna stranka, u najvećoj mogućoj mjeri, osigurati uvjete za sljedeće:

a) raspodjelu obavijesti unutar teritorija ugovorne stranke o propisima određenim štetocinjama bilja te načinu njihova sprecavanja i suzbijanja

b) znanstvena i druga istraživanja s područja zaštite bilja

c) izradu fitosanitarnih propisa i

d) izvršavanje ostalih radnji potrebnih za provođenje ove konvencije.

4. Svaka će ugovorna stranka dostaviti Tajniku opis svoje nacionalne organizacije za zaštitu bilja te izvijestiti o promjenama u njoj. Ugovorna stranka dostavit će opis svojeg ustrojstva drugoj ugovornoj stranki, na njezin zahtjev.

Članak 5.

IZDAVANJE FITOSANITARNIH SVJEDODŽBI

1. Svaka će ugovorna stranka organizirati provedbu postupka koji prethode izdavanju fitosanitarnih svjedodžbi, kako bi osigurala da bilje, biljni proizvodi i druge propisom određene jedinice te njihove pošiljke namijenjene izvozu odgovaraju izjavi kojom se to potvrđuje i koja se mora dati na način utvrđen u točki 2(b) ovog članka.

2. Svaka će ugovorna stranka organizirati izdavanje fitosanitarnih svjedodžbi u skladu sa sljedećim odredbama:

a) Inspekcija i druge radnje s tim u svezi koje prethode izdavanju fitosanitarnih svjedodžbi obavljat će se samo od strane ili po ovlaštenju službene nacionalne organizacije za zaštitu bilja. Fitosanitarne svjedodžbe izdavat će državni službenici koji su tehnički kvalificirani i ovlašteni od strane službene nacionalne organizacije za zaštitu bilja da djeluju u njezino ime i pod njezinim nadzorom, pod uvjetom da su tim službenicima dostupna takva znanja i informacije da nadležna tijela ugovorne stranke uvoznice mogu s povjerenjem prihvatiti fitosanitarne svjedodžbe kao vjerodostojne dokumente.

b) Fitosanitarne svjedodžbe ili njihove elektronske inačice, ako ih prihvaća ugovorna stranka uvoznica, bit će sastavljene sukladno predlošcima utvrđenim u prilogu ove konvencije. Svjedodžbe treba ispunjavati i izdavati uz uvažavanje međunarodnih normi.

c) Neovjerene izmjene ili brisanja učinit će svjedodžbu nevažećom.

3. Svaka se ugovorna stranka obvezuje da neće zahtijevati da pošiljke bilja, biljnih proizvoda ili drugih propisom određenih jedinica, koje se uvoze na njezin teritorij,

prate fitosanitarne svjedodžbe koje nisu sukladne predlošcima utvrđenim u prilogu ove konvencije. Zahtijevanje dopunskih izvjava bit će organiceno na one koje su tehnicki opravdane.

Clanak 6.

PROPISOM ODREĐENE ŠTETOCINJE BILJA

1. Ugovorne stranke mogu zahtijevati poduzimanje fitosanitarnih mjera za karantenske štetocinje bilja i za ostale štetocinje bilja koje su određene propisom, pod uvjetom da takve mjere:

- a) nisu strože od mjera koje se primjenjuju u svezi s istim štetocinjama bilja, ukoliko su prisutne unutar teritorija ugovorne stranke uvoznice i
- b) budu ogranicene na ono što je neophodno da bi se zaštitilo zdravlje biljke i/ili ocuvala njezina namjena, te na ono što ugovorna stranka o kojoj se radi može tehnicki opravdati.

2. Ugovorne stranke neće zahtijevati poduzimanje fitosanitarnih mjera za štetocinje bilja koje nisu određene propisom.

Clanak 7.

ZAHTJEVI U SVEZI S UVOZOM

1. Da bi se spriječilo unošenje i/ili širenje propisom određenih štetocinja bilja na svoje teritorije, ugovorne stranke imaju suvereno pravo urediti, u skladu s odgovarajucim međunarodnim sporazumima, ulazak bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica te, u tu svrhu, mogu:

- a) propisati i usvojiti fitosanitarne mjere koje se odnose na uvoz bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica, ukljucujuci, primjerice, inspekciju, zabranu uvoza i suzbijanje štetocinja bilja
- b) odbiti ulazak ili zadržati ili zahtijevati poduzimanje postupka suzbijanja štetocinja bilja, uništenje ili uklanjanje s teritorija ugovorne stranke, bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica ili njihovih pošiljaka koje ne udovoljavaju fitosanitarnim mjerama propisanim ili usvojenim u skladu s podtočkom (a)
- c) zabraniti ili ograniciti širenje propisom određenih štetocinja bilja u unutrašnjost svojeg teritorija
- d) zabraniti ili ograniciti prenošenje bioloških agensa za suzbijanje štetocinja bilja ili drugih organizama od fitosanitarnog znacenja koji se razumijevaju korisnima, u

unutrašnjost svojeg teritorija.

2. Da bi se ometanje međunarodnog trgovinskog prometa svelo na najmanju mjeru, svaka se od ugovornih stranki obvezuje da će, u provođenju svojih ovlasti iz točke 1. ovog clanka, djelovati u skladu sa sljedećim:

a) Ugovorne stranke neće, prema svojim fitosanitarnim zakonskim propisima, poduzimati niti jednu od mjera navedenih u točki 1. ovog clanka, osim u slučaju da su takve mjere neophodne zbog fitosanitarnih razloga i tehnički su opravdane.

b) Ugovorne stranke će, odmah po njihovu usvajanju, objaviti i dostaviti fitosanitarne zahtjeve, ograničenja i zabrane svim ugovornim strankama ili onim strankama za koje vjeruju da bi mogle biti neposredno pogođene takvim mjerama.

c) Ugovorne stranke će, na zahtjev, staviti na raspolaganje bilo kojoj od ugovornih stranaka objašnjenje svojih fitosanitarnih zahtjeva, ograničenja i zabrana.

d) Ako ugovorna stranka zahtijeva da pošiljke pojedinog bilja ili biljnih proizvoda budu uvezene samo preko određenih mjesta ulaska, takva će mjesta biti izabrana tako da se nepotrebno ne ometa međunarodni trgovinski promet. Ugovorna stranka će objaviti popis takvih mjesta ulaska i dostaviti ga Tajništvu, regionalnoj organizaciji za zaštitu bilja u kojoj je ugovorna stranka članica, svim ugovornim strankama za koje ta ugovorna stranka vjeruje da su neposredno obuhvaćene tom odlukom i drugim ugovornim strankama na njihov zahtjev. Ograničenja koja se odnose na mjesto ulaska neće se postavljati osim u slučaju kada je potrebno da bilje, biljne proizvode i druge propisom određene jedinice prate fitosanitarne svjedodžbe ili da budu podvrgnute inspekciji ili postupku suzbijanja štetocinja bilja.

e) Svaka inspekcija ili drugi fitosanitarni postupak koji organizacija za zaštitu bilja određene ugovorne stranke zahtijeva za pošiljku bilja, biljnih proizvoda ili drugih propisom određenih jedinica ponuđenih za uvoz, bit će obavljen što je moguće brže s obzirom na njihovu pokvarljivost.

f) Ugovorne stranke uvoznice će, što je moguće prije, obavijestiti ugovornu stranku izvoznicu na koju se to odnosi ili kada je to primjereno ugovornu stranku koja ponovo izvozi uvezene proizvode (reeksport), o značajnim primjerima neudovoljavanja zahtjevima fitosanitarnih svjedodžbi. Ugovorna stranka izvoznica ili, kada je to odgovarajuće, ugovorna stranka koja ponovo izvozi uvezene proizvode trebala bi istražiti takve slučajeve i, na zahtjev, izvijestiti ugovornu stranku uvoznicu o ishodu svoje istrage.

g) Ugovorne stranke poduzet će samo one fitosanitarne mjere koje su tehnički opravdane, u skladu su s opasnošću od štetocinje bilja o kojoj se radi, te koje među dostupnim mjerama predstavljaju najmanje restriktivne i čija primjena će u najmanjoj mjeri ometati međunarodno kretanje ljudi, roba i prijevoznih sredstava.

h) Ugovorne stranke ce, kako se mijenjaju uvjeti i kako nove cinjenice postaju dostupne, osigurati da fitosanitarne mjere budu s tim što brže uskladene ili povucene ako se pokažu nepotrebne.

i) Ugovorne stranke ce, u najvećoj mogućoj mjeri, utvrditi i ažurirati popise propisom određenih štetocinja bilja, upotrebljavajući njihove znanstvene nazive, te takve popise dostaviti Tajniku, regionalnoj organizaciji za zaštitu bilja u koju su uclanjene te, na zahtjev, i drugim ugovornim strankama.

j) Ugovorne stranke ce, u skladu sa svojim najboljim mogućnostima, provoditi nadzor nad štetocinjama bilja te razviti i održavati odgovarajuće informacije o statusu štetocinja bilja kako bi potpomogle njihovu kategorizaciju i omogućile razvijanje odgovarajućih fitosanitarnih mjera. Takve ce se informacije staviti na raspolaganje ugovornim strankama na njihov zahtjev.

3. Ugovorna stranka može primijeniti mjere navedene u ovom clanku na štetocinje bilja koje se nakon ulaska možda neće udomaciti na njihovu teritoriju, ali ukoliko udu prouzročiti ce gospodarsku štetu. Mjere poduzete protiv takvih štetocinja moraju biti tehnički opravdane.

4. Ugovorne stranke mogu primijeniti mjere navedene u ovom clanku na pošiljke u provozu preko svojeg teritorija, samo ako su takve mjere tehnički opravdane i neophodne za sprječavanje unošenja i/ili širenja štetocinja bilja.

5. Ništa u ovom clanku ne sprječava ugovorne stranke uvoznice da donesu posebne odredbe, s namjerom da osiguraju odgovarajuću zaštitu, u svezi s uvozom bilja, biljnih proizvoda i drugih propisom određenih jedinica, kao i štetocinja bilja, za potrebe znanstvenog istraživanja, obrazovanja ili neke druge specifične uporabe.

6. Ništa u ovom clanku ne sprječava ugovornu stranku da na odgovarajući način poduzme žurnu akciju za otkrivanje štetocinje bilja koja predstavlja moguću prijetnju njezinu teritoriju te da izvijesti o takvu otkrivanju. Svako takvo djelovanje bit će

ocijenjeno što je moguće prije kako bi se osiguralo da je njegovo nastavljanje opravdano. O poduzetim radnjama bit će odmah izviještene ugovorne stranke o kojima se radi, Tajnik i regionalna organizacija za zaštitu bilja u koju je ugovorna stranka uclanjena.

Clanak 8.

MEĐUNARODNA SURADNJA

1. Ugovorne stranke ce pri ostvarivanju ciljeva ove konvencije surađivati jedna s drugom u najvećoj mogućoj mjeri, a posebice ce:

a) surađivati u razmjeni informacija o štetocinjama bilja, posebice u izvještavanju o prisutnosti, izoliranoj pojavi ili širenju štetocinja bilja koje mogu predstavljati neposrednu ili potencijalnu opasnost, i to u skladu s postupcima koje utvrdi Komisija

b) sudjelovati, utoliko ukoliko je to praktično, u bilo kojoj kampanji za borbu protiv štetocinja bilja koje mogu ozbiljno ugroziti proizvodnju usjeva, te je potrebna međunarodna akcija da bi se djelovalo u žurnim slučajevima i

c) surađivati, u opsegu u kojem je to praktično, u davanju tehničkih i bioloških informacija neophodnih za analizu rizika od štetocinja bilja.

2. Svaka ugovorna stranka će odrediti kontaktnu točku za razmjenu informacija u svezi s provedbom ove konvencije.

Članak 9.

REGIONALNE ORGANIZACIJE ZA ZAŠTITU BILJA

1. Ugovorne stranke se obvezuju da će međusobno surađivati pri osnivanju regionalnih organizacija za zaštitu bilja na pojedinim područjima.

2. Regionalne organizacije za zaštitu bilja djelovat će kao koordinacijska tijela na područjima koja pokrivaju, sudjelovat će u raznim aktivnostima radi ostvarivanja ciljeva ove konvencije i, prema potrebi, prikupljati i širiti informacije.

3. Regionalne organizacije za zaštitu bilja surađivat će s Tajnikom u ostvarivanju ciljeva ove konvencije i, prema potrebi, s Tajnikom i Komisijom u razvijanju međunarodnih normi.

4. Tajnik će sazivati redovita Tehnička savjetovanja za predstavnike regionalnih organizacija za zaštitu bilja, da bi se:

a) promicao razvoj i primjena odgovarajućih međunarodnih normi za fitosanitarne mjere; i

b) ohrabrila međuregionalna suradnja u promicanju uskladenih fitosanitarnih mjera radi suzbijanja štetocinja bilja i sprječavanja njihova širenja i/ili unošenja.

Članak 10.

NORME

1. Ugovorne stranke suglasne su da će surađivati u razvijanju međunarodnih normi u skladu s postupcima koje usvoji Komisija.

2. Medunarodne norme usvojit ce Komisija.
3. Regionalne norme trebale bi biti uskladene s nacelima ove konvencije; te norme mogu se podnijeti Komisiji na razmatranje u obliku prijedloga za medunarodne norme fitosanitarnih mjera ukoliko su šire primjenjive.
4. Ugovorne stranke bi trebale uzeti u obzir, kada je to moguće, medunarodne norme u slucaju da poduzimaju aktivnosti u svezi s ovom konvencijom.

Clanak 11.

KOMISIJA ZA FITOSANITARNE MJERE

1. Ugovorne stranke suglasne su da osnuju Komisiju za fitosanitarne mjere u okviru Organizacije Ujedinjenih naroda za prehranu i poljoprivredu (FAO).
2. Zadaca Komisije bit ce promicanje potpune provedbe ciljeva ove konvencije, a posebice:
  - a) procjena stanja zaštite bilja u svijetu te potreba djelovanja u svezi sa sprjecavanjem medunarodnog širenja štetocinja bilja i njihovim unošenjem u ugrožena podrucja
  - b) poticanje i nadzor nad neophodnim institucionalnim dogovorima i postupcima koji se odnose na razvijanje i usvajanje medunarodnih normi te usvajanje medunarodnih normi
  - c) utvrdivanje pravila i postupaka za razrješavanje sporova u skladu s clankom 13.
  - d) osnivanje pomocnih tijela Komisije ukoliko to bude nužno za pravilnu provedbu njezinih zadataka
  - e) usvajanje smjernica za priznavanje regionalnih organizacija za zaštitu bilja; uspostavljanje suradnje s drugim odovarajucim medunarodnim organizacijama u svezi s pitanjima obuhvacenima ovom konvencijom
  - f) usvajanje, kada se ukaže potreba, preporuke za provedbu ove konvencije i
  - g) izvršavanje i drugih zadata neophodnih za ostvarivanje ciljeva ove konvencije.
3. Clanstvo u Komisiji otvoreno je za sve ugovorne stranke.
4. Na sjednicama Komisije svaku ugovornu stranku može predstavljati jedan izaslanik kojeg mogu pratiti njegov zamjenik, strucnjaci i savjetnici. Zamjenici, strucnjaci i

savjetnici mogu sudjelovati u radu Komisije, ali ne mogu glasovati, osim kada se radi o zamjeniku koji je ovlašten da nastupi umjesto poslanika.

5. Ugovorne stranke uložit će krajnji napor da konsenzusom postignu suglasnost po svim pitanjima. Ukoliko svi naponi da se postigne konsenzus budu iscrpljeni, a sporazum izostane, odluku će, kao zadnje pribježište, donijeti dvotrecinska većina nazornih ugovornih stranaka koje sudjeluju u glasovanju.

6. Organizacije članice FAO-a koje su i ugovorne stranke i države članice tih organizacija članica koje su ugovorne stranke upotrijebit će svoja članska prava i ispunjavati svoje članske obveze u skladu s, mutatis mutandis, Statutom i Opcim pravilnikom FAO-a.

7. Komisija može, prema potrebi, usvajati, mijenjati i dopunjavati svoj Poslovnik o postupku, koji neće biti u suprotnosti s ovom konvencijom ili Statutom FAO-a.

8. Predsjedavajući Komisije sazvat će redovitu godišnju sjednicu Komisije.

9. Posebne sjednice Komisije sazivat će predsjedavajući Komisije na zahtjev najmanje jedne trećine njezinih članova.

10. Komisija će izabrati jednog predsjedavajućeg i ne više od dva potpredsjedavajuća, od kojih će svaki imati mandat od dvije godine.

Članak 12.

TAJNIŠTVO

1. Tajnika Komisije imenuje glavni direktor FAO-a.

2. Tajniku će pomagati osoblje tajništva kakvo bude potrebno.

3. Tajnik je odgovoran za provedbu politike i djelatnosti Komisije te za izvršavanje i drugih zadataka koje su mu ovom konvencijom dodijeljene i o tome će izvještavati Komisiju.

4. Tajnik će dostavljati:

a) međunarodne norme svim ugovornim strankama u roku šezdeset dana od njihova usvajanja

b) svim ugovornim strankama, popise mjesta ulaska sukladno odredbama članka 7., točka 2(d), koje su mu ugovorne stranke dojavile

c) popise propisom određenih štetocinja bilja, kojima je ulazak zabranjen ili se

spominju u clnaku 7., točka 2(i), svim ugovornim strankama i regionalnim organizacijama za zaštitu bilja

d) informacije primljene od ugovornih stranaka o fitosanitarnim zahtjevima, ograničenjima i zabranama iz clanka 7., točka 2(b), te opise službenih nacionalnih organizacija za zaštitu bilja iz clanka 4., točka 4.

5. Tajnik ce osigurati prijevode dokumentacije i medunarodnih normi na službene jezike FAO-a, za sastanke Komisije.

6. Tajnik ce suradivati s regionalnim organizacijama za zaštitu bilja u postizanju ciljeva ove konvencije.

Clanak 13.

RJEŠAVANJE SPOROVA

1. Ako dode do spora u svezi s tumačenjem ili primjenom ove konvencije ili ako jedna ugovorna stranka smatra da je druga ugovorna stranka pocinila radnje koje su u suprotnosti s njezinim obvezama iz clanaka 5. i 7. ove konvencije, posebice glede temelja za zabranu ili ogranicavanje uvoza bilja, biljnih proizvoda ili drugih propisom određenih jedinica koje dolaze s njezinog teritorija, ugovorne stranke o kojima se radi pristupit ce, što je moguće prije, konzultacijama radi rješavanja spora.

2. Ukoliko se spor ne može riješiti na način opisan u prvom odjeljku, ugovorne stranke ili stranke o kojima se radi mogu tražiti od glavnog direktora FAO-a da imenuje odbor strucnjaka koji ce razmotriti sporno pitanje u skladu s pravilima i postupcima koje može utvrditi Komisija.

3. Taj odbor ce ukljucivati predstavnike koje ce odrediti svaka od ugovornih stranaka u sporu. Odbor ce razmatrati pitanje zbog kojeg je došlo do spora, uzimajuci u obzir sve dokumente i ostale oblike dokaza koje su podnijele ugovorne stranke o kojima se radi. Odbor ce pripremiti izvješće o tehnickim oblicima spora kako bi se omogućilo njegovo rješavanje. Pripremanje i odobravanje izvješća obaviti ce se u skladu s pravilima i postupcima koje je utvrdila Komisija, a ugovornim strankama u sporu izvješće ce prenijeti glavni direktor FAO-a. Izvješće, na zahtjev, može biti podneseno i nadležnom tijelu medunarodne organizacije odgovorne za rješavanje trgovinskih sporova.

4. Ugovorne stranke suglasne su da ce preporuke takvog odbora, koje po svojoj prirodi nisu obvezujuće, biti temelj za ponovno medusobno razmatranje pitanja iz kojih je spor proizišao.

5. Ugovorne stranke o kojima se radi dijelit ce troškove strucnjaka.

6. Odredbe ovog clanka upotpunjuju, a ne ogranicuju postupke za rješavanje sporova utvrđene u drugim međunarodnim sporazumima koji se bave trgovinskim pitanjima.

Clanak 14.

ZAMJENA PRETHODNIH SPORAZUMA

Ovom konvencijom stavlja se izvan snage, u odnosima između ugovornih stranaka, Međunarodna konvencija o mjerama koje treba poduzeti protiv *Phylloxera vastatrix* od 3. studenog 1881., dodatna Konvencija potpisana u Bernu 15. IV. 1889. i Međunarodna konvencija za zaštitu bilja potpisana u Rimu 16. travnja 1929.

Clanak 15.

TERITORIJALNA PRIMJENA

1. Svaka ugovorna stranka može u trenutku ratifikacije ili pristupanja ili u bilo koje vrijeme nakon toga, dostaviti glavnom direktoru FAO-a izjavu kojom se primjena ove konvencije proširuje na sve ili neke teritorije za koje je ona u međunarodnim odnosima odgovorna, a ova će se konvencija primjenjivati na svim teritorijima navedenim u izjavi počevši od tridesetog dana od dana kada glavni direktor primi takvu izjavu.

2. Svaka ugovorna stranka koja je glavnom direktoru FAO-a dostavila izjavu u skladu s odredbom prvog odjeljka ovog clanka, može u bilo koje vrijeme dostaviti novu izjavu kojom se mijenja opseg bilo koje prijašnje izjave ili kojom se ukida primjena odredbi ove konvencije na bilo kojem teritoriju. Takva izmjena ili ukidanje stupit će na snagu tridesetog dana od dana kada je glavni direktor o tome primio izjavu.

3. Glavni direktor FAO izvijestit će sve ugovorne stranke o izjavama koje je primio sukladno odredbama ovog clanka.

Clanak 16.

DOPUNSKI SPORAZUMI

1. Ugovorne stranke mogu, radi rješavanja posebnih problema u zaštiti bilja, kojima je potrebno posvetiti osobitu pozornost, zaključiti dopunske sporazume. Takvi sporazumi mogu se primjenjivati na određena područja, određene štetocinje bilja, određeno bilje i biljne proizvode, te na određene načine međunarodnog prijevoza bilja i biljnih proizvoda ili na drugi način upotpunjavati odredbe ove konvencije.

2. Svaki takav dopunski sporazum stupit će na snagu za svaku od ugovornih stranaka o kojima se radi nakon njegova prihvatanja u skladu s odredbama tog dopunskog sporazuma.

3. Dopunski sporazumi promicat ce namjeru ove konvencije i bit ce uskladeni s nacelima i odredbama ove konvencije kao i nacelima razvidnosti, ne-diskriminacije i izbjegavanja prikrivenih ogranicenja, posebice u medunarodnom trgovinskom prometu.

Clanak 17.

RATIFIKACIJA I PRISTUPANJE

1. Ova ce konvencija biti otvorena za potpisivanje od strane svih država do 1. svibnja 1952. i bit ce ratificirana u što kracem roku. Ratifikacijski instrumenti bit ce

pohranjeni kod glavnog direktora FAO-a, koji ce o datumu pologa obavijestiti svaku od država potpisnica.

2. Odmah nakon stupanja na snagu ove konvencije u skladu s clankom 22. ona ce biti otvorena za pristupanje svim državama koje nisu potpisnice i organizacijama clanicama FAO-a. Pristupanje ce se obaviti pohranom instrumenta o pristupanju kod glavnog direktora FAO-a, koji ce o tome izvijestiti sve ugovorne stranke.

3. Kada neka organizacija clanica FAO-a postane ugovorna stranka u ovoj konvenciji, ta organizacija clanica ce, u skladu s odredbama clanka 2., tocka 7. Statuta FAO-a, prema potrebi, u trenutku pristupanja izvijestiti o izmjenama ili pojašnjenjima svoje izjave o nadležnosti koju je podnijela sukladno clanku 2., tocka 5. Statuta FAO, ukoliko to bude potrebno u sklopu njezina pristupanja ovoj konvenciji. Svaka ugovorna stranka može, u bilo koje vrijeme, tražiti od organizacije clanice FAO, ako je ujedno i ugovorna stranka u ovoj konvenciji, da dostavi informacije prema kojima je, jednako kao i između organizacije clanice i njezinih država clanica, odgovorna za provedbu svakog pojedinog pitanja obuhvacenog ovom konvencijom. Organizacija clanica takvu ce informaciju dostaviti u razumnom roku.

Clanak 18.

STRANKE KOJE NISU POTPISNICE

Ugovorne stranke ce poticati svaku državu ili organizaciju clanicu FAO-a koja nije stranka u ovoj konvenciji, da prihvati ovu konvenciju i poticat ce je u primjeni fitosanitarnih mjera koje su u skladu s odredbama ove konvencije i medunarodnim normama usvojenim prema ovoj konvenciji.

Clanak 19.

JEZICI

1. Izvorni jezici ove konvencije bit ce svi službeni jezici FAO-a.
2. Ništa se u ovoj konvenciji neće tumačiti kao zahtjev da ugovorne stranke dostavljaju i objavljuju dokumente ili njihove preslike na nekom drugom jeziku osim na jeziku (jezicima) ugovorne stranke, osim u slučajevima navedenim u točki 3. ovog članka.
3. Sljedeći će dokumenti biti dostupni na najmanje jednom od službenih jezika FAO-a:
  - a) informacije koje se dostavljaju u skladu s člankom 4. točka 4.
  - b) naslovne bilješke s bibliografskim podacima o dokumentima koji se prosljeđuju u skladu s odredbama članka 7. točka 2(b)
  - c) informacije koje se osiguravaju u skladu s člankom 7. točka 2(b), (d), (i) i (j)
  - d) bilješke s bibliografskim podacima i kratki sažetak dokumenata koji se odnose na informacije koje se dostavljaju u skladu s člankom 8. točka 1(a)
  - e) zahtjevi kontaktnim točkama za dostavu informacija kao i odgovori na takve zahtjeve, što ne uključuje dokumente u prilogu
  - f) svi dokumenti koje su ugovorne stranke dostavile za sastanke Komisije.

Članak 20.

TEHNICKA POMOC

Ugovorne stranke suglasne su da će se zalagati za pružanje tehnicke pomoći ugovornim strankama, posebice onima u razvoju i to bilateralno ili preko odgovarajućih međunarodnih organizacija, s ciljem da se olakša provedba ove konvencije.

Članak 21.

IZMJENE

1. Svaki prijedlog neke ugovorne stranke za izmjenu ove konvencije bit će dostavljen glavnom direktoru FAO-a.
2. Svaka predložena izmjena ove konvencije koju je primio glavni direktor FAO-a od neke ugovorne stranke, bit će podnesena na redovitoj ili posebnoj sjednici Komisije radi odobrenja, a ukoliko takva izmjena uključuje značajne tehnicke promjene ili nameće dodatne obveze ugovornim strankama, razmatrat će je savjetodavni odbor

specijaliziranih stručnjaka kojeg će FAO sazvati prije nego što takva izmjena dođe pred Komisiju.

3. Obavijest o bilo kojoj predloženoj izmjeni, osim one o izmjenama u prilogu Konvencije, glavni direktor FAO-a dostavit će ugovornim strankama i to ne kasnije od datuma otpreme dnevnog reda sjednice Komisije na kojoj će se raspravljati o tom predmetu.

4. Svaku izmjenu ove konvencije mora odobriti Komisija, a na snagu će stupiti tridesetog dana od dana kada su je prihvatile dvije trećine ugovornih stranaka. U svrhu ovog članka, instrument pohranjen od strane organizacije članice FAO-a neće se računati kao dodatni instrumentima položenim od strane država članica te organizacije.

5. Međutim, izmjene koje uključuju nove obveze za ugovorne stranke stupit će na snagu za svaku od ugovornih stranaka tek nakon što ih ona prihvati i to tridesetog dana od dana prihvatanja. Instrumenti prihvatanja izmjena koje uključuju nove obveze bit će pohranjeni kod glavnog direktora FAO-a, koji će sve ugovorne stranke izvijestiti o primitku instrumenta o prihvatanju te o stupanju na snagu izmjena.

6. Prijedlozi za izmjenu modela fitosanitarnih svjedodžbi koji su izneseni u prilogu ove konvencije, bit će poslani Tajniku te podneseni Komisiji na odobravanje.

Odobrene izmjene modela fitosanitarnih svjedodžbi iznesenih u prilogu ove konvencije, postat će izvršne 90 dana nakon što ih Tajnik dostavi ugovornim strankama.

7. Najduže dvanaest mjeseci nakon što je izmjena modela fitosanitarnih svjedodžbi iznesenih u prilogu ove konvencije postala izvršna, prethodna verzija fitosanitarnih svjedodžbi smatrat će se pravno valjanom u smislu ove konvencije.

Članak 22.

STUPANJE NA SNAGU

Ova konvencija stupa na snagu kad je ratificiraju tri države potpisnice. Za sve ostale države ili organizacije članice FAO-a koje je ratificiraju ili joj pristupe nakon toga, ona će stupiti na snagu na dan pohrane instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.

Članak 23.

OTKAZ PRIMJENE KONVENCIJE

1. Svaka ugovorna stranka može u svako doba otkazati primjenu ove konvencije priopćenjem glavnom direktoru FAO-a. Glavni direktor će odmah o tome obavijestiti

sve ugovorne stranke.

1. Otkaz primjene Konvencije stupit ce na snagu godinu dana nakon što je glavni direktor FAO-a primio priopćenje takva sadržaja.

PRILOG

MODEL FITOSANITARNE SVJEDODŽBE

Br. -----

Organizacija za zaštitu bilja -----

Organizaciji za zaštitu bilja -----

I. Opis pošiljke

Ime (naziv) i adresa izvoznika: -----

Deklarirano ime (naziv) i adresa primatelja: -----

Broj i opis paketa: -----

Karakteristicke oznake: -----

Mjesto podrijetla: -----

Deklarirano prijevozno sredstvo: -----

Deklarirano mjesto ulaska: -----

Naziv proizvoda i deklarirana količina: -----

Botanicki naziv bilja: -----

Ovime se potvrđuje da su gore opisane biljke, biljni proizvodi ili druge propisom određene jedinice bile podvrgnute inspekciji i/ili pretragama u skladu s odgovarajućim službenim postupcima te da nisu zaražene karantenskim štetocinjama bilja koje je ugovorna stranka uvoznica navela i da udovoljavaju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne stranke uvoznice, uključujući i zahtjeve koji se odnose na propisom određene nekarantenske štetocinje bilja.

Smatraju se i praktično slobodnim od ostalih štetocinja bilja.*

II. Dopunska izjava

III. Dezinsekcija i/ili dezinfekcija

Datum ----- Postupak -----

Kemikalija (djelatna tvar) -----

Trajanje postupka i temperatura -----

Koncentracija -----

Dodatne informacije -----

Mjesto izdavanja -----

(Pечат Ime ovlaštenog službenika -----

organizacije) Datum -----

(potpis)

Nikakvu financijsku odgovornost u svezi s ovom svjedodžbom neće snositi -----
(naziv organizacije za zaštitu bilja) niti bilo koji od njezinih službenika ili
predstavnik.*

MODEL FITOSANITARNE SVJEDODŽBE ZA REEKSPORT

Br. -----

Organizacija za zaštitu bilja ----- (ugovorna stranka reeksporter)

Organizaciji za zaštitu bilja ----- (ugovorna(e) stranka(e) uvoznica(e))

I. Opis pošiljke

Ime (naziv) i adresa izvoznika: -----

Deklarirano ime (naziv) i adresa primatelja: -----

Broj i opis paketa: -----

Karakteristične oznake: -----

Mjesto podrijetla: -----

Deklarirano prijevozno sredstvo: -----

Deklarirano mjesto ulaska: -----

Naziv proizvoda i deklarirana količina: -----

Botanicki naziv bilja: -----

Ovime se potvrđuje da su gore opisane biljke, biljni proizvodi ili druge propisom određene jedinice bile uvezene (ugovorna stranka reeksporter) ----- iz ----- (ugovorna stranka podrijetla) na temelju fitosanitarne svjedodžbe br. -----, *ciji izvornik L ovjerena preslika L priložena ovoj svjedodžbi; da su pakirane L prepakirane L u izvorne L *nove L spremnike (kontejnere), da se na temelju izvorne fitosanitarne svjedodžbe L i dodatne inspekcije L smatra da udovoljavaju važećim fitosanitarnim zahtjevima ugovorne stranke uvoznice, te da tijekom uskladištenja u --- ---- (ugovorna stranka reeksporter), pošiljka nije bila izložena opasnosti od zaraze.

* Oznaciti kvacicom na odgovarajućim mjestima.

II. Dopunska izjava

III. Dezinsekcija i/ili dezinfekcija

Datum ----- Postupak -----

Kemikalija (djelatna tvar) -----

Trajanje postupka i temperatura -----

Koncentracija -----

Dodatne obavijesti

Mjesto izdavanja -----

(Pечат Ime ovlaštenog službenika -----

organizacije) Datum -----

(potpis)

Nikakvu financijsku odgovornost u svezi s ovom svjedodžbom neće snositi -----
(naziv organizacije za zaštitu bilja) niti bilo koji od njezinih službenika ili
predstavnik.**

